

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 14. maj 2007
Kontor: Regional sundhed
J.nr.: 2007-12140-145
Sagsbeh.: JLI
Fil-navn: Dokument 2

Besvarelse af spørgsmål nr. 479 (Alm. del), som Folke- tingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 27. april 2007

Spørgsmål 479:

"Ministeren bedes oversende en statistik over de sidste 5 års tilvækst af voldelige kriminelle overgreb, hvor det i forbindelse med overgrebet konstateres, at den kriminelle overfaldsperson har en alvorlig sindslidelse, herunder hvor mange af de konkrete overfaldspersoner, der reelt på forhånd var kendte af det sundhedsmæssige psykiatriske behandlingssystem."

Svar:

Jeg har til brug for min besvarelse indhentet et bidrag fra Justitsministeriets Forskningsenhed.

I det nedenstående belyses udviklingen i voldelige kriminelle overgreb begået af psykisk syge ved at se på antallet af foranstaltningsdomme efter straffelovens §§ 68-69, som angår psykisk syge personer, jf. straffelovens § 16, stk. 1, 1. pkt., og som omfatter voldsforbrydelser.

Datamaterialet stammer fra de årlige opgørelser, som Justitsministeriet Forskningsenhed udarbejder vedrørende foranstaltningsdomme. Mens de årlige offentliggjorte rapporter alene omfatter antallet af nye domme, omfatter opgørelsen her samtlige forhold, som dommene er baseret på. Det betyder, at hvis en person er dømt for flere voldsforbrydelser, vil alle disse være inkluderet i opgørelsen. Oplysninger om såvel hoved- som bisigtelser forefindes ikke i datamaterialet for 2002, hvorfor der her alene ses på udviklingen inden for de seneste fire år.

Ud over de voldsforbrydelser, som har ført til en foranstaltningsdom, vil der være tilfælde, hvor psykisk syge, som allerede er underkastet en foranstaltning, begår en voldsforbrydelse, som ikke fører til en ny foranstaltningsdom, men til et tiltalefrafald, jf. rapporten "Psykisk sygdom og kriminalitet" fra 2006. Oplysninger om omfanget heraf foreligger ikke for perioden 2003-2006.

Tabel 1. Foranstaltningsdomme til psykisk syge, 2003-2006.

	2003	2004	2005	2006
Antal foranstaltningsdomme	377	375	444	495*
Antal foranstaltningsdomme for (bl.a.) vold	212	222	278	309
Andel domme der inkluderer en voldsforbrydelse	56 %	59 %	62 %	62 %

* Domme for 2006 omfatter tre domme, som stadig er under anke.

Af tabel 1 fremgår, at antallet af foranstaltningsdomme til psykisk syge er steget fra 377 til 495 fra 2003 til 2006, dvs. en vækst på 31 pct. Antallet af foranstaltningsdomme for (bl.a.) vold er i perioden steget fra 212 til 309, dvs. en vækst på 46 pct. Andelen af domme, der omfatter en voldsforbrydelse, er vokset en smule i løbet af perioden, nemlig fra 56 pct. til 62 pct.

Tabel 2. Antal og arten af voldsforbrydelser, der er inkluderet i foranstaltningsdomme til psykisk syge, 2003-2006.

	2003	2004	2005	2006
Vold og trusler mod tjenestemand (§ 119, stk. 1)	146	176	203	260
Simpel vold (§ 244)	98	95	103	135
Alvorligere vold (§ 245)	57	45	45	58
Særlig alvorlig vold (§ 246)	2	2	2	0
Forsøg på manddrab (§ 237, jf. § 21)	9	4	6	7
Manddrab (§ 237)	4	4	0	3
I alt	316	326	359	463

Tabel 2 viser, hvor mange voldsforbrydelser foranstaltningsdommene de enkelte år inkluderer, samt arten af voldsforbrydelser. Fra 2003 til 2006 er antallet af voldsforbrydelser samlet vokset fra 316 til 463, hvilket svarer til en vækst på 47 pct.

Væksten har først og fremmest været stor for vold og trusler om vold mod tjenestemand, idet der her er tale om en vækst på hele 78 pct. Det skal understreges, at der ikke er kendskab til, i hvilket omfang sagerne alene angår trusler. Der er ligeledes heller ikke kendskab til, om der i den undersøgte periode er sket en forskydning mellem andelen af sager, der alene angår trusler, i forhold til andelen, der angår vold mod tjenestemand.

Det skal bemærkes, at den meget kraftige vækst i antallet af overtrædelser af § 119, stk. 1, i hvert fald til en vis grad beror på en øget tilbøjelighed til at anmelde sådanne hændelser til politiet, jf. rapporten "Psykisk sygdom og kriminalitet".

Med hensyn til simpel vold er der fra 2003 til 2006 sket en vækst på 27 pct.

For alle former for alvorligere vold, herunder manddrab, er der ikke tale om en tilvækst. I 2003 blev psykisk syge således dømt for i alt 72 tilfælde af alvorligere vold, mens det i 2006 drejede sig om 68, altså et lille fald.

Jeg har ikke mulighed for, at svare på hvor mange af de konkrete overfaldspersoner, der reelt på forhånd var kendte af det sundhedsmæssige psykiatriske behandlingssystem. Men jeg kan oplyse, at i et klinisk epidemiologisk studie (et historisk follow-up studie) fra 2004 blev de tidsmæssige sammenhænge mellem begået kriminalitet og sundhedsvæsenets erkendelse af skizofren sygdom undersøgt.

Studiet omfatter samtlige danskere født 1. november 1963 eller senere, registreret i det Psykiatriske Centralregister med diagnosen skizofreni. Kriminalregisteret blev for denne gruppe eftersat for domme og afgørelser for begåede forbrydelser. Samtlige domme blev gennemlæst og oplysninger om gerningstidspunkt, den mest voldelige kriminalitet, der førte til domfældelse, selve dommen og eventuelle psykiatriske særforanstaltninger blev registreret.

Den tidligere dokumenterede forhøjede kriminalitetsrate blandt skizofrene blev genfundet i undersøgelsen. Blandt de 4.619 skizofrene var 51 pct. af mændene og 18 pct. af kvinderne dømt. 37 pct. af samtlige skizofrene mænd havde påbegyndt en kriminel karriere før første kontakt til psykiatrien. Halvdelen af de begåede drab var begået før første kontakt til psykiatrien. Mere end halvdelen af alle drabsforsøg og andre seksualforbrydelser end voldtægt, samt over halvdelen af alle tilfælde af hærværk begået af mænd, blev begået i tiden før første kontakt til psykiatrien.